

1281 23. Febr. 1892. I. Bøh. af Lovf. om en forandr. Fordel. af Følketingsvalgk. 1282

Kommunegrænserne. Hvad de sidste, Kommunegrænserne, vedrører, er der vistnok fuldstændig Enighed; det er jo ogsaa, saa vidt jeg har kunnet se af Forhandlingen i det andet Ting, kun 4 Kommuner, som man har anset det for nødvendigt at splitte, og deraf er nok oven i Købet en af dem i Forvejen splittet mellem to Valgtreje, altsaa mere end 4 Kommuner er det vistnok ikke, man har maattet dele for at faa passende afrundede Krefte og Krefte af passende Størrelse. Det kunne vi vel foreløbig se bort fra, men derimod er det jo ganske vist, at Følketingsets Udvalg med Hensyn til Amtsgrænserne har taget sig større Friheder. Jeg tror nu imidlertid ikke, at det har været slet saa vidtgaaende i denne Henseende, som navnlig den ærede Minister efter hans Udtalelser i det andet Ting synes at mene. Den ærede Minister sagde endog ogsaa, at han troede ikke, der var et eneste Amt, som ikke saaledes var blevet splittet, og da et Medlem tiltraabte ham „Bornholms Amt!“ saa sagde den ærede Minister: „Ja Bornholms Amt kunde man ikke godt splitte“. Men saadan er det ikke, der er i Virkeligheden vistnok 9—10 Amter, som slet ikke blive splittede, og jeg tror, at naar man vil gennemgaa i Fortegnelsen de Tilfælde, hvor Kommuner, der høre til eet Amt, blive lagte til en Valgtres, der for sin væsentligste Bestanddel hører til et andet Amt, saa vil det vise sig, at denne Indvending ikke faar nogen overdreven stor Betydning. Jeg har talt efter, og jeg finder, der er 20 Valgtreje. Der er 20 Valgtreje, om hvilke det altsaa gælder, at vedkommende Valgtreje indeholde Sogne fra forskellige Amter. Naa, 20 er imidlertid maaste for mange, det er meget muligt, at man kan reducere det langt videre. Men jeg vil tillade mig at advare imod at staa, som den sidste ærede Taler sagde, alt for rigoristisk og formalistisk paa Amtsgrænserne, thi Amtsgrænserne ere sandelig ikke nogen Helligdom, som vi behøve særlig i dette Ting at respektere, og jeg kan ikke anerkende det berettigede i det, som det ærede Medlem frembrag, nemlig det, han kaldte Traditionen fra 1849. Det er opløst af Ordføreren i det andet Ting, at Grunden til, at man i Valgloven i 1849 kom ind paa Amtsgrænserne, var vistnok udelukkende den, at de vedkommende Ministre i den daværende Skjning — og navnlig

for Valglovens Vedkommende gjaldt det jo om at faa den særdig saa hurtig som muligt efter Grundloven — henvendte sig til Amtmændene og anmodede dem om hver for sit Amts Vedkommende at gøre Forslag til Fordeling; da saa disses Oplysninger forelaa, tog man dem, og derved er man kommen til at faa Amtsgrænserne saaledes, som de findes i Valgloven af 16de Juli 1849. De Herrer ville vide, at vi have haft et Tilfælde senere — det var vistnok i 1866 — hvor man i Anledning af Grænsereguleringen ved Fredsslutningen lagde 4 Sogne til en Valgtres i et Amt, som Sognene ikke hørte til. Man har for saa vidt et Fortilfælde, og det ses ikke, at der har været nogen Ulempe deraf. Men det, jeg navnlig vil fremhæve, er, at det er nødvendigt at faa Valgtreje ikke alene af Gennemsnitsstørrelse — thi jeg erkender som den sidste ærede Taler, at det kommer ikke saa meget an paa, om en Valgtres faar 16,000 eller 17—18,000 Mennesker eller noget over, det er ikke et Hovedhensyn, der bør komme i Betragtning paa Beføstning af alle andre Hensyn — men virkelig godt afrundede Valgtreje, hvor Valgstedet kommer til at ligge bekvemt for Beboerne; naar dette ikke kan opnaas uden ved at gøre et lille Indgreb i Rådrammet, saa indser jeg virkelig ikke at denne Amtsgrænse har saa stor Betydning, som den ærede Minister har været tilbøjelig til at tillægge den, og som ogsaa det ærede Medlem for København (Mazén) vilde tillægge den. Vi vide jo her fra Landstingets Valglov, efter hvilken Landet er inddelt i Landstingskrefte, at Amterne i flere Tilfælde splittes i langt højere Grad, end der vil være Tale om ved denne Lov, og der er ikke opstaaet nogen Ulempe deraf. Overhovedet skal det vistnok væsentlig kunne paavises, at de Vaand, der sammenknytte Beboerne af det samme Amt, netop med Hensyn til selve den politiske Samhørighed have nogen større Betydning, og de praktiske Ulemper, der kunne følge af, at man til en vis Valgtres henlægger et Sogn fra et andet Amt, ere vistnok meget forsvindende. Men nu er, saa vidt jeg kan forstaa, den ærede Ministers Indvending imod at gaa uden for Amtsgrænsen det, at han siger: Forlade vi Amtsgrænsen, saa komme vi ud paa det vilde Hav, saa have vi ingen Kriterier, saa have vi intet bestemt